

**Odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa**  
**k nálezu pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky**  
**vo veci sp. zn. PL. ÚS 42/2015, ku ktorého časti sa pripája sudca Rudolf Tkáčik**

1. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016 (ďalej len „nález“) v znení, v akom bol predložený na rokovanie pléna ústavného súdu a následne prijatý, som z procesných dôvodov podporil v bode 1 výroku. Domnievam sa však, že v inak na myšlienky bohatom odôvodnení nálezu zaniká k tomuto bodu výroku niekoľko myšlienok, ktoré považujem za podstatné. Naopak, bod 2 výroku nálezu sme spolu so sudcom Rudolfom Tkáčikom nepodporili, keďže k problematike týkajúcej sa tejto časti nálezu zastávame odlišný názor ako väčšina pléna ústavného súdu. Preto som sa rozhodol pripojiť k nálezu dopĺňajúce stanovisko (k odôvodneniu bodu 1 výroku nálezu) a zároveň spolu so sudcom Rudolfom Tkáčikom pripájame k nálezu spoločné odlišné stanovisko (k bodu 2 výroku nálezu).

**K odôvodneniu bodu 1 výroku nálezu dopĺňam:**

2. Zo skutočnosti, že ústava je základnou referenčnou normou, s ktorou má byť právny poriadok v súlade, nevyplýva, že v ústave nájdeme odpovede na otázku, aká má byť konkrétna práva úprava v jednotlivom právnom odvetví. Z inej perspektívy, k posúdeniu ústavnej súladnosti v zásade potrebujeme poznať celú, často neprehľadnú právnu úpravu, nielen izolovane referenčnú a posudzovanú normu. Pohyb medzi ústavou a podústavnými normami je obojsmerný.

2.1 Vyhláška č. 492/2004 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 23. augusta 2004 o stanovení všeobecnej hodnoty majetku (ďalej len „vyhláška“) v prílohe č. 3 v bode F ustanovuje:

*„F. VŠEOBECNÁ HODNOTA ZÁVAD*

*F.1 Vecné bremeno*

*Vecné bremená sa delia na vecné bremená s povinnosťou*

- a) konať (napr. poskytnúť doživotné bývanie),
- b) zdržať sa (napr. nestavať plot nad určenú výšku),
- c) strpieť (napr. právo priechodu, prejazdu, právo stavby, užívacie právo).

Samostatne sa všeobecná hodnota jednotlivých vecných bremien viaznucich na nehnuteľnostiach stanoví spravidla na účely exekučného konania alebo vtedy, ak je potrebné stanoviť všeobecnú hodnotu na požiadanie štátneho orgánu v rámci jeho právomocí alebo ak ide o právny úkon alebo konanie podľa osobitného predpisu. V takých prípadoch sa všeobecná hodnota nehnuteľností a stavieb stanoví bez zohľadnenia existencie vecného bremena.

V ostatných prípadoch sa existencia vecného bremena zohľadní pri výpočte všeobecnej hodnoty nehnuteľností a stavieb.

## F.2 Výpočet všeobecnej hodnoty vecného bremena (VŠHVB)

Výpočet všeobecnej hodnoty vecného bremena sa vykoná takto:

a) Práva spojené s nehnuteľnosťou sa odhadnú tak, že sa zistí výhoda, ktorú tieto práva prinášajú oprávnenému (vlastníkovi) v období jedného roka, a hodnota tejto výhody sa násobí pri právach časovo neobmedzených dvadsiatimi, pri právach časovo obmedzených počtom rokov, počas ktorých má právo ešte trvať, najviac však dvadsiatimi.

b) Závady viaznuce na nehnuteľnosti sa odhadnú podľa hospodárskej ujmy, ktorá vyplýva zo závady pre zaťaženého (vlastníka). Výpočet sa vykoná kapitalizáciou hospodárskej ujmy (rozdielu budúcich znížených odčerpateľných zdrojov oproti bežným odčerpateľným zdrojom) počas časovo obmedzeného obdobia. Pri stanovení odčerpateľných zdrojov sa postupuje obdobne ako pri stanovení výnosovej hodnoty podľa bodu D.2. Pri závadách neobmedzeného trvania sa vezme za základ výpočtu obdobie dvadsiatich rokov, pri závadách presne obmedzeného trvania toto obdobie.

Všeobecná hodnota vecného bremena sa vypočíta podľa základného vzťahu

$n$        $OZ_t$

$$V\dot{S}HVB = \sum_{t=1}^n \frac{OZ_t}{(1+k)^t} \text{ [€]},$$

kde

*OZt - trvalo odčerpateľný zdroj [€/rok], ktorý sa vypočíta ako rozdiel budúcich znížených odčerpateľných zdrojov oproti bežným odčerpateľným zdrojom (napr. hodnota zvýšenia alebo zníženia ročnej nájomnej sadzby vyplývajúca z vecného bremena a pod.),*

*n - časové obdobie trvania vecného bremena pri neobmedzenom trvaní platí:*

*n = 20 rokov [rok],*

*k - úroková miera, ktorá sa do výpočtu dosadzuje v desatinnom tvare [%/100].“*

2.2 Z vyhlášky, ktorá sa aplikuje na náhradu nútených obmedzení, podľa všetkého vyplýva, že právny poriadok pod jednorazovou náhradou nemyslí momentálne „odbitie“ vlastníka, ale myslí náhradu za 20 rokov, čo značí, že jednorazovosť v sebe nesie trvalosť, a nie „zlomkovosť“ (Budeme predpokladať, že čl. 20 ods. 4 ústavy sa vzťahuje aj, a práve na zákonné pravidlá týkajúce sa zákonom umožnených horizontálnych „nútených obmedzení“.). Ústava priamo vo vnútri svojho textu istým spôsobom vyvažuje „vyvlastňovacie“ zásahy do vlastníckeho práva tým, že rozlišuje vyvlastnenie a nútené obmedzenie vlastníctva vecí (porov. tiež ústavný zákon č. 100/1990 Zb., § 128 ods. 2 OZ, zákon č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim; § 110 ods. 3 stavebného zákona: „*Ak možno účel vyvlastnenia dosiahnuť iba obmedzením práva, nemožno právo odňať v plnom rozsahu*“; PL. ÚS 23/06). Tým normatívne naznačuje, že menšie zásahy do vlastníctva (stožiar na záhrade) majú byť realizované miernejšie, teda nie úplným vyvlastnením päty stožiaru či pásu. Tento kontrast nám však naznačuje aj to, že z ústavného hľadiska nemusí byť nerozumné či vylúčené kompenzovať nútené obmedzenie jednorazovou náhradou.

2.3 Podľa všetkého vo veci zohral rolu možno vyrušujúci, avšak len estetický kontrast medzi pojmom núteného obmedzenia, ktorý v sebe implikuje *permanentnosť* a pojmom *jednorazovej* náhrady. Vyhláška nám napovedá, že medzi nekonečnosťou a jednorazovosťou je dvadsať rokov, čo nie je nerozumná kompenzácia núteného obmedzenia. Určite možno uvažovať o inej, dlhšej dobe než je 20 rokov, ale samotná koncepcia sa nezdá na prvý pohľad protiústavná.

2.4 Myslím si, že s tým, čo sa udialo v predmetnej veci, súvisí vývoj nášho ústavnoprávneho myslenia, a to (i) poňatie princípu materiálneho právneho štátu a (ii) nemecká tradícia spočívajúca vo vedeckom hľadaní práva ovplyvňujúca stredoeurópske ústavné súdnictvo.

2.5 Ad (i) - V reakcii na pocit skúsenosti s takzvaným vypätým zákonným formalizmom začali teoretici práva a ústavné súdy presadzovať pod titulkou materiálneho právneho štátu (porov. tiež bod 128 nálezu PL. ÚS 13/2012) kontextuálnejší a teleologickejší výklad práva. Čo je určite skvelé. Právnym podkladom týchto trendov bola priama záväznosť ústavy. Akcenty na ústavné princípy, na materiálnosť, celostné až „nadcelostné“ uvažovanie a vyvažovanie nám však dali často pozabudnúť na komplexitu právneho poriadku, na písané právo (Bobek, M. Jak je důležité býti textualistou: o okouzlení hodnotovým výkladem práva a historické pamäti středoevropského soudce In: Přibáň, J., Holländer, P. et al. Právo a dobro v ústavní demokracii - polemické a kritické úvahy. Praha: Slon, 2011, s. 191; porov. tiež recenziu v časopise Právník 3/2013), na zákonné a podzákonné právo (na to, že *einfaches recht* nie je nenáročné právo) a nutnosť poznania aplikačnej praxe. Príkladom „preakcentovania“ princípov nech je uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 Er 939/2013 (identifikačné číslo súdneho spisu: 6113208038), ktorý cez Radbruchovu formulu neutralizoval zákon a zastavil exekúciu na 16,60 eur.

2.6 Ad (ii) - Spolkový ústavný súd aplikuje hodnotové rozhodovanie, ktoré ale legitimizuje precíznou argumentáciou, ktorej štruktúrovanosť (typicky test proporcionality) má vyjadrovať vedeckosť [Hailbronner, M. Rethinking the rise of the German Constitutional Court: From anti-Nazism to value formalism In: I•CON (2014), Vol. 12 No. 3, 626 – 649]. Veď nie náhodou je v kelsenovských súdoch tradične nemálo sudcov profesormi práv a povestná je ohromná knižnica Spolkového ústavného súdu. Vedeckosť však neznamena, že profesor sa zapodieva len veľkými myšlienkami, nedbajúc detailov.

2.7 Tému núteného obmedzenia je venovaný text Jána Drgonca *Ústavná a zákonná ochrana vlastníctva pred nútenými obmedzeniami* (Justičná revue, 68, 2016, č. 5, s. 525 –

549) so silným dôrazom na vývoj ústavnej úpravy. Po podobne rozsiahlej výprave do histórie nález dochádza k výsledku na lakonickej ploche bodu 87 k silným záverom.

2.8 Práca s celým informačným poľom vrátane vyhlášky nie je ústupom z vedeckosti ústavného práva, ale jej naplnením. V prostredí internetu vďaka povinne zverejňovaným zmluvám možno nájsť zmluvy (dohoda o poskytnutí jednorazovej náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľností), ktoré ilustratívne vyjadrujú prax náhrady vecných bremien, resp. nútených obmedzení vrátane výpočtom z citovanej vyhlášky.

2.9 Úlohou ústavného súdu je byť rozumne materiálny, vedecký, ale hlavne je ňou vnášanie slobody a právneho mieru do spoločnosti. Predmetný nález však, zdá sa, otvoril viac otázok, než ich zodpovedal.

### **K bodu 2 výroku nálezu disentujeme:**

3. Väčšinový nález bodom 2 výroku nevyhovел návrhu navrhovateľov na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 12 ods. 10 v spojení s § 12 ods. 9 a § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike s čl. 20 ods. 1 až 3 ústavy v podstate na tom základe, že „*ustanovenie § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike či už samo osebe, alebo v spojení s ustanovením § 12 ods. 9 či s ustanoveniami § 20 ods. 3 a 4 nie je v príčinnej súvislosti s ustanoveniami čl. 20 ods. 1, 2 alebo ods. 3 ústavy*“.

3.1 Aby mali naše závery logickú štruktúru, zamyslime sa v prvom kroku nad tým, čo je predmetom a účelom právnej regulácie obsiahnutej v napadnutých ustanoveniach § 12 ods. 10 v spojení s § 12 ods. 9 a § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike.

3.2 *Predmetom* právnej regulácie obsiahnutej v napadnutých ustanoveniach § 12 ods. 10 v spojení s § 12 ods. 9 a § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike je (i) úprava postavenia dodávateľa tepla ako dotknutého orgánu v správnom konaní týkajúcom sa výstavby sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území a úprava charakteru stanovísk,

ktoré dodávateľ tepla ako dotknutý orgán v uvedenom správnom konaní vydáva, a ďalej (ii) stanovenie podmienok pre skončenie odberu tepla odberateľmi dohodou s dodávateľmi.

3.3 Najprv je potrebné uviesť, že dodávatelia tepla majú v stavebnom konaní dvojaké postavenie: (i) Jednak sú dotknutým orgánom a taktiež (ii) účastníkom konania. (i) Dotknutým orgánom sa stávajú, ak spĺňajú podmienky (§ 140a a § 140b stavebného zákona), pričom dané postavenie im vyplýva tak z § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike (pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ v konaní podľa osobitného predpisu dotknutým orgánom, ktorého stanovisko je záväzné), ako aj z § 140a ods. 1 písm. c) stavebného zákona (vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis). Postavenie dotknutého orgánu zaručuje, že stavebný úrad si musí vyžiadať záväzné stanovisko dotknutého orgánu, v každom stavebnom konaní, resp. v zmysle zákona o tepelnej energetike vždy v konaní, v ktorom sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území dodávateľa. Záväzné stanovisko dotknutého orgánu je záväzné pre stavebný úrad (porov. však rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 162/2009, ktoré rozumne upresňuje, že stanovisko je len vtedy záväzné, ak háji verejnoprávne hodnoty). (ii) Podľa § 12 ods. 10 druhej vety zákona o tepelnej energetike má však dodávateľ v niektorých stavebných konaniach (ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom) i postavenie účastníka konania, pričom ako účastník konania si už uplatňuje len klasické účastnícke práva, napr. zásah do vlastníctva, vecné bremená a pod. Je zrejmé, že právna úprava vyžaduje nemalé právnické sústredenie sa „dotknutých“ entít, ako aj teoretikov.

3.4 *Účelom* právnej regulácie obsiahnutej v napadnutých ustanoveniach § 12 ods. 10 v spojení s § 12 ods. 9 a § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike je podľa nášho názoru presadzovanie verejného záujmu na ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľstva (verejnosti) ako ústavou chránených hodnôt (porov. čl. 40 a čl. 44 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Explicitne tento úmysel zákonodarca vyjadril v samotnom § 20 ods. 3 zákona o tepelnej energetike podmienkou, podľa ktorej (vzhľadom na percento tepla vyrobeného

z obnoviteľných zdrojov energie a dodávaného dodávateľom tepla) odberateľ tepla môže skončiť odber tepla len vtedy, ak zabezpečí dodávku tepla vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie v podiele o 20 % vyššom ako má súčasný dodávateľ tepla, resp. ak zabezpečí celú dodávku tepla vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie (s výnimkou tepla, ktoré vzniká pri zapálení obnoviteľného zdroja energie fosílnym palivom). Implicitne sa tento úmysel zrkadlí v § 12 ods. 9 a 10 zákona o tepelnej energetike, kde zákonodarca použil právnomu poriadku známy inštitút dotknutého orgánu a vydávania (zväčša záväzných) stanovísk týmito dotknutými orgánmi vo veciach týkajúcich sa o. i. aj životného prostredia a zdravia verejnosti (verejného zdravia), ktoré môžu byť výsledkom správneho (zväčša stavebného) konania dotknuté [porov. úpravu inštitútu dotknutého orgánu v § 9 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; § 3 písm. p) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; § 15, 17 a 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov; § 13 ods. 2 a 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 126 stavebného zákona].

3.5 Potiaľ je právna úprava napadnutých ustanovení zákona o tepelnej energetike legitímna, keďže sa ňou prezumuje, že dodávatelia tepla vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona o tepelnej energetike ako činnosť podnikateľskú, podliehajú preto prísnejšiemu dohľadu zo strany kontrolných orgánov, a svoju činnosť vykonávajú spôsobom šetrným k životnému prostrediu a verejnému zdraviu s tým, že disponujú veľkou ekonomickou silou. Zákonodarca tu má široký priestor. Z týchto dôvodov ide o silnejšie regulované prostredie, aj keď v preskúmvanej veci v prospech centrálnych dodávateľov tepla. Regulované odvetvie tak legitímne zasahuje do sféry odberateľov. Otázkou pre nás zostáva, či *spôsob* presadzovania inak legitímneho záujmu na ochrane životného prostredia a verejného zdravia bol vzhľadom na ochranu majetku odberateľov tepla a ďalších dotknutých subjektov nevyhnutný.

3.6 Špecifikom právneho postavenia dodávateľov tepla ako dotknutých orgánov oproti postaveniu dotknutých orgánov v už citovaných zákonoch je primárne v tom, že dotknutými orgánmi s právomocou vydávať záväzné stanoviská sú v citovaných zákonoch (a teda v konkrétnych oblastiach spoločenských vzťahov) takmer výlučne orgány štátnej správy, ktoré sú povolané chrániť a presadzovať verejný záujem. V prípade napadnutých ustanovení zákona o energetike v § 12 ods. 10 sú však dotknutými orgánmi dodávateľia tepla, ktorí sú samotným zákonom o tepelnej energetike v § 2 písm. d) definovaní, ako *„fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom povolenia na výrobu tepla, výrobu tepla a rozvod tepla alebo rozvod tepla alebo sa na ňu vzťahuje oznamovacia povinnosť podľa § 11 a ktorá dodáva teplo odberateľovi“*, pričom svoju činnosť vykonávajú ako podnikateľskú činnosť v tepelnej energetike (porov. § 5 a nasl. zákona o tepelnej energetike).

3.7 Vzniká tak dôvodná obava, že dodávateľia tepla ako podnikateľské subjekty budú pri vydávaní záväzného stanoviska uprednostňovať svoje súkromné podnikateľské záujmy, a nie striktne záujem verejný. Táto dôvodná obava sa dotýka vlastníckych práv subjektov, ktorí majú záujem na vymedzenom území vybudovať v zmysle § 12 a nasl. zákona o tepelnej energetike sústavu tepelných zariadení, ktorá môže slúžiť na užívanie a zveľaďovanie ich majetku (napr. vlastníci bytov v bytovom dome, ktorí majú záujem vykurovať svoje byty a spoločné priestory v bytovom dome teplom z vybudovanej sústavy tepelných zariadení v spoluvlastníctve majiteľov týchto bytov, a preto majú napr. záujem sa ako odberatelia odpojiť od dodávky tepla zabezpečovaného dodávateľom tepla).

3.8 Úprimne, aj keď dodávateľia zaiste môžu vyjadrovať svoju pozíciu ako orgánu korektne (porov. bod 3.3 – rozsudok 8 Sžo 162/2009), predsa je táto konštrukcia z hľadiska „zdania“ odstupu sporná. Tým, že existuje riziko, že dodávateľia tepla budú v správnom konaní ako dotknuté orgány presadzovať vlastný záujem pred záujmom verejným a bude dochádzať k vydávaniu negatívnych záväzných stanovísk z ich strany, môžeme hovoriť o hrozbe nie nevyhnutného obmedzenia vlastníckeho práva (nie nevyhnutného z dôvodu, že v tomto prípade by sa vlastnícke právo neobmedzovalo v prospech verejného záujmu, ale v prospech súkromného záujmu dodávateľov tepla ako podnikateľov) subjektov (napr.

odberateľov), ktorí nebudú môcť užívať svoj majetok slobodným spôsobom tak, ako im to garantuje práve čl. 20 ústavy (napr. vlastníci bytov a spoločných priestorov v bytovom dome nebudú môcť užívať tento majetok spôsobom, že vykurovanie týchto bytov a spoločných priestorov si zabezpečia výstavbou vlastnej sústavy tepelných zariadení). A práve správne konania, kde napadnuté ustanovenia zabezpečujú dodávateľom tepla ako dotknutým orgánom právo vydávať záväzné stanoviská, ktoré nesú so sebou už popísané riziko, sú pôdorysom vzniku uvedenej hrozby nie nevyhnutného obmedzenia vlastníckeho práva dotknutých subjektov. Nesúhlasíme preto so závermi nálezu, že chýba príčinná súvislosť medzi napadnutými ustanoveniami zákona o tepelnej energetike a základným právom vlastniť majetok upraveným v čl. 20 ústavy. Uvažovanie, že v tomto špecifickom prípade sa aplikuje len izolovane čl. 46 ods. 1 ústavy, a nie procesný komponent práva na ochranu majetku, je už dosť za hranicou toho, čo možno žiadať od navrhovateľov. Tu sme boli azda príliš vedeckí (porov. bod 2.6).

3.9 Podľa nášho názoru mal zákonodarca zvoliť k ochrane vlastníctva dotknutých subjektov (napr. odberateľov) menej invazívny spôsob naplnenia účelu ochrany životného prostredia a verejného zdravia. Spôsob, ktorý zákonodarca zvolil v rámci napadnutých ustanovení v § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike, nie je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa.

3.10 Menej invazívnym spôsobom dosiahnutia cieľa ochrany životného prostredia a verejného zdravia pri výstavbe a prevádzkovaní sústav tepelných zariadení dotknutými subjektmi (napr. odberateľmi tepla, ktorí sa pre tento účel hodlajú odpojiť od dodávok tepla zabezpečovaných dodávateľmi tepla) by mohlo byť napr. rozhodovanie expertného orgánu štátnej správy o povolení odpojenia sa od systému centralizovaného zásobovania teplom. Ústavnosti by mohlo prospieť aj rozlíšenie postavenia dodávateľov v závislosti od veľkosti vymedzeného územia, či skutočnosti prevádzkovania centralizovaného systému zásobovania teplom. Z opačného pohľadu by menšiu invazívnosť mohlo znamenať stanovenie striktnejších podmienok výstavby nového zdroja tepla a odpojenia sa od už existujúceho zdroja, najmä v prípadoch dodávok tepla zo systému centralizovaného zásobovania teplom (ust. § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike). Zákonodarca má

taktiež možnosť stanoviť prísnejšie pravidlá pre stavebníkov nových zdrojov tepla, napr. stanoviť prísnejšie technické či emisné normy pre takéto zariadenia. Inak povedané, zákonodarca by mohol zaťažiť povinnosťami (s cieľom preukázania nezávadnosti výstavby a prevádzkovania sústavy tepelných zariadení) samotné dotknuté subjekty, ktoré ak by mali úmysel vybudovať sústavu tepelných zariadení na určitom území či určitom priestore, a teda využívať svoje vlastníctvo na zabezpečovanie tepla, napr. pre svoje byty a spoločné priestory bytového domu, museli by pri výkone svojho vlastníckeho práva rešpektovať verejný záujem na ochrane životného prostredia a verejného zdravia. Nebolo by možné takejto zákonnej záťaži z ústavného hľadiska nič vytknúť, keďže v zmysle čl. 20 ods. 3 ústavy „*vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.*“.

3.11 Podľa nášho presvedčenia tak § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike bolo potrebné podrobiť testu proporcionality obmedzenia vlastníckeho či majetkového práva dotknutých subjektov, ktorí majú záujem vybudovať sústavu tepelných zariadení na určitom území (kam môžu spadať aj odberatelia, ktorí majú záujem odpojiť sa od dodávok tepla dodávateľmi a majú v úmysle vybudovať a prevádzkovať sústavu tepelných zariadení na určitom území). Takýmto testom proporcionality by podľa našej mienky z dôvodov už komunikovaných § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike neprešiel. Naopak, § 12 ods. 9 a § 20 ods. 3 a 4 zákona o tepelnej energetike by testom proporcionality prešli so záverom o ich ústavnej udržiateľnosti.

V Košiciach 12. októbra 2016